

Høringsvar til fylkeskommunen om ny framtidig skole og tilbudsstruktur i den videregående skole i Innlandet

Til Fylkeskommunen,

Vi ønsker med dette høringsinnspillet å foreslå følgende løsning for det videregående skoletilbudet i Solør:

- Naturbruk og påbygg som i dag er på Sønsterud, flyttes til Braskereidsfoss
- Helse- og oppvekst på Braskereidsfoss flyttes til Flisa
- Flisa-avdelingen opprettholder en studiespeslinje og styrkes ved å bli en del av «Læringstunet».

Fylkeskommunen signaliserer at kvalitet og resultater er de viktigste parametrene, ikke økonomi. I et slikt lys vil vi uttrykke sterk motstand og bekymring mot forslaget om å legge ned studiespeslinjen ved Solør videregående skole på Flisa, samt Sønsterud avdeling naturbruk. Dette er forslag som vil ha betydelige negative konsekvenser for elever, lokalsamfunn og regionens fremtidige utvikling og kan ikke forsvares med mangel på resultater eller kvalitet på det tilbudet som gis.

Under følger vårt høringsvar. Vi skjønner at med et synkende elevtall i Innlandet at tilbudet i sin helhet må ses på og gjøres noe med, men vi vil også påpeke at Solør allerede i stor grad har vært gjennom denne nedgangen. SSBs framskrivinger viser stabile ungdomskull framover

Behov for lokal skolebevaring - sett i lys av demografiske og sosioøkonomiske utfordringer. Norsk skole må vekk fra å reprodusere sosiale forskjeller.

Åsnes kommune og Solørregionen i sin helhet, har flere utfordringer knyttet til demografisk utvikling, utdanning, økonomi og levekår. Vi har en høy andel barn som vokser opp i lavinntektsfamilier, kombinert med lavt utdanningsnivå og en aldrende befolkning. Dette er ikke noe nytt, men en utvikling som vi har hatt i mange år og som øker. Det er, slik vi ser det, et stort behov for målrettede tiltak for å styrke lokalsamfunnet.

Å legge ned den lokale studiespeslinja på Flisa samt naturbruk ved Sønsterud vil forverre disse utfordringene ved å øke kravene til reise og kostnader for de som ønsker å fullføre videregående utdanning. Her mener vi det er en brist i fylkeskommunens resonnement bak forslaget om nedleggelsene – forslaget legger opp til og forutsetter at elevene vil flytte med tilbudet til andre skoler. **Dette vet vi ikke skjer.** Erfaring og lokale studier viser at mange elever faller fra når de står overfor lengre reisevei og økte kostnader. Dette gjelder spesielt for elever med lav motivasjon og fører til økt frafall i den videregående skole, redusert utdanningsnivå og ytterligere marginalisering av allerede sårbare grupper.

Behovet for en balansert og robust skole- og tilbudsstruktur

Fylkeskommunens mål om å sikre et bredt, stabilt og likeverdig videregående utdanningstilbud er forståelig, men det er avgjørende at dette ikke går på bekostning av regioner som allerede sliter med store sosioøkonomiske utfordringer. Den lokale videregående skolen i Åsnes har en god fordeling mellom studieforbereidende og yrkesfaglige programmer som er tilpasset vårt lokale arbeidsmarkeds behov.

Det er bemerkelsesverdig at fylkeskommunen ikke har nevnt elektrolinja på Flisa i sine vurderinger om fremtidige strukturer og tilbud. Dette kan tyde på at det har gått litt fort i svingene i fylkeskommunens beslutningsprosess, og at ikke alle lokale forhold og initiativer er blitt tilstrekkelig vurdert? Dette mener vi er en vesentlig mangel i forslaget fra fylket.

Åsnes kommune har vært gjennom en turbulent periode i forhold til ny skolestruktur for kommunens barneskoler, men en ny felles barneskole er vedtatt og den nye skolen skal stå ferdig til skolestart høsten 2025. Med den nye barneskolen, skal også konseptet «Læringstunet» etableres.

Læringstunet er et ambisiøst prosjekt i Åsnes kommune som samler flere utdannings- og fritidstilbud i ett integrert område. Det inkluderer en felles barneskole, ungdomsskole, Solør videregående skole, flerbrukshall, Åsneshallen, idrettsbaner og utendørsanlegg, ungdomshus og et nytt kultursenter. Målet med Læringstunet er å skape et trygt og inkluderende oppvekstmiljø for barn og unge, der skoledagen og fritidsaktiviteter integreres i en sammenhengende struktur. Prosjektet legger stor vekt på samarbeid med frivillighet, næringsliv og kommune for å gi et bredt spekter av lavterskeltilbud som oppmuntrer til deltakelse i aktiviteter tilpasset den enkeltes ønsker og behov. «Læringstunet» skal være en levende møteplass, åpen for alle aldre, som knytter samfunnet tett sammen med skolen. Det skal være et sted for læring, kultur, idrett, og sosialt samvær, som fremmer god folkehelse og økt utdanning gjennom generasjonsmøter og samarbeid på tvers av ulike samfunnssektorer. Denne integrasjonen mellom lokalsamfunn og skole er i tråd med de nye læreplanene fra 2020.

Et bredt og lokalt forankret utdanningstilbud er viktigere enn noen gang, gitt vår demografi og å legge ned lokale videregående linjer på dette tidspunktet, mener vi vil undergrave den pågående positive utviklingen og svekke både utdanningssystemet og lokalsamfunnet.

Hvordan håndtere elevtallsnedgangen?

I dagens samfunn skjer ting i en hurtighet vi ikke har sett maken til i våre dager. Dagens næringsliv og bedrifter aner ikke hvilke behov de har i fremtiden. Den økende digitaliseringen tilrettelegger og skaper behov for nye jobber som igjen krever nye utdanningsretninger. Derfor er det viktig med smidige tilbud som enkelt kan bygges på eller endres slik at det ikke legges opp til en rigid struktur det tar år å endre.

Det er en rekke demografiske og økonomiske forutsetninger som er utenfor fylkeskommunens kontroll og vi anmoder om at alle steiner snus og at det ses på alternative løsninger for å håndtere elevtallnedgangen uten at skoler avvikles.

Fylkeskommunen nevner samarbeid i sitt forslag. Det er viktig at alle samarbeid mellom kommuner og fylket ses på. Kan ressurser og spesialiseringer deles? Kan skoler etableres som ressursentre for spesialiserte fag og yrkesfaglige programmer?

Fylkeskommunen har også snakket om utvidet bruk av fjernundervisning og digitale læringsplattformer. Dette tror vi kan være en viktig nøkkel til å kunne opprettholde et bredt utdanningstilbud, selv med synkende elevtall og store geografiske avstander.

Tiltak mot ungt utenforskap

En av de største utfordringene vi har i vår region og i store deler av landet, er ungt utenforskap. En avgjørende nøkkel til å motvirke dette er å opprettholde og styrke lokale utdanningstilbud som gir akademisk og sosial støtte til elevene. Dette inkluderer samarbeid med lokale bedrifter og organisasjoner for å tilby praksisplasser, mentorordninger og andre tiltak som kan bidra til økt motivasjon og tilhørighet blant unge.

Det er med bakgrunn i dette at Åsnes Høyre støtter innspillet fra Solør næringshage som er tuftet på konseptet «Læringstunet», beskrevet lengre opp i dette innspillet.

I årevis har utenforskap blitt diskutert uten at vi har klart å komme frem til noen gode løsninger. Med etableringen av «læringstunet» er det en stor tro på at Åsnes er i ferd med å finne en god løsning på utenforskap – en løsning som kan bli rettesnor og inspirasjon for andre kommuner i lignende situasjon.

- Vi vil også gi vår støtte til Solør næringshage sitt høringsinnspill om å flytte naturbruk og påbygg på Sønsterud, med 70 elever, til Solør vgs. på Braskereidfoss og å se på en løsning med internatdrift i samarbeid med NAF Trafikksenter.
- Helse- og oppvekstfag på Braskereidfoss, med 43 elever, flyttes til Flisa for å komme nærmere helserelaterte tjenester som helsestasjon og sykehjem.
- Flisa-avdelingen styrkes ved å bli en del av Læringstunet, med fokus på å redusere utenforskap og øke deltakelsen i videregående opplæring.

Dette forslaget legger ikke konkret ned noen linjer, men det gir en god mulighet til å bedre samle tilbudet i regionen og på denne måten, gi et bedre tilbud til våre barn og unge.

Konklusjon

Vi oppfordrer fylkeskommunen til å revurdere forslaget om å legge ned studiespes på Flisa. Vi mener at nærhet og tilgjengelighet er mye viktigere enn størrelse for å sikre kvalitet og gode resultater. Det har Flisa-avdelingen vist gjennom flere år.

Torsdag 22 august satt undertegnede i møte hvor konseptet med «læringstunet» ble presentert for Hanne Velure og Joachim Ekseth fra Innlandet fylke. Vi fikk høre at økonomi ikke var et argument, men at det gjelder kvalitet. På studiespes Flisa har vi nettopp det. Kvalitet. Elevene har lave grunnskolepoeng når de kommer inn, men fullføringsgraden er på over 97%. Dette er fantastiske resultater og tyder på at her blir det gjort noe riktig. Det er viktig å ha fokus på å forbedre levekår, øke utdanningsmulighetene, og utvikle næringslivet for å sikre en bærekraftig fremtid for Åsnes.

Mvh

Åsnes Høyre v/ gruppeleder Tonje J. Lillemo